

Orimattilan kaupunki, rakennusvalvonta
kirjaamo@orimattila.fi

Viite: Lausuntopyyntöne 27.9.2022

Asia: Orimattila, Suurikyläntie 11 korjaus- ja muutostyö, rakennuslupa

Orimattilan rakennusvalvonta on pyytänyt lausuntoa osoitteessa Suurikyläntie 11 sijaitsevan asuinrakennuksen (rakennustunnus1009281271) peruskorjauksesta. Rakennuslupaa on haettu 1890 valmistuneen talon korjaus- ja muutostöille, jotka käsittävät hirsirungon korjauksen, lattiarakenteiden muutoksen, yläpohjan lisäeristämisen, ikkunoiden kunnostamisen, keittiön ja kylpyhuoneen uusimisen, kylpyhuoneen ikkunan palauttamisen täyskorkeaksi, uusien puukuitulevyjen asentamisen seiniin sekä vesi-, viemäri ja sähköjohtojen uusimisen. Lisäksi julkisivulaudoitus palautetaan alkuperäiseksi ja julkisivun väri muutetaan. Lahden museot/Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo lausuu 1.7.2022 päivätyistä, Arkkitehtitoimisto Jari Helmisen laatimista piirustuksista sekä Villeco Oy:n energiaselvityksistä seuraavaa.

Rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema

Rakennus sijaitsee Artjärvellä Pyhäjärven ja Säyhteen välisellä järvikannaksella. Kannas on osa maakunnallisesti arvokkaaksi inventoituja Suurikylän kulttuurimaisema -aluetta ja Artjärven kulttuurimaisema -aluetta, joka on Artjärven viljelyseudun maisematyyppiä edustava maatalousmaisema, jossa maisemakuvaa hallitsevat tasaiset viljelmät ja järvet. Rakennus sijaitsee Artjärven järviolueen osayleiskaavassa (1999) alueella, jota koskee kaavamääräys AT/s: *Kyläkeskuksen alueeksi osoitettu kylämäinen alue ja Alue, jolla ympäristö säilytetään*. Ympäristön tilaan vaikuttavia toimenpiteitä suoritettaessa ja rakennettaessa on kiinnitettävä huomiota siihen, ettei alueen maisemallista, kulttuurihistoriallista tai luonnonolosuhteista johtuvia arvoja vaaranneta tai heikennetä.

Kohteena oleva asuinrakennus on paikallisesti arvokas, vuonna 1890 rakennettu Kylä-Nikulan talo, joka sijaitsee Suurenkylän ryhmäkylässä. Talouskeskus rajautuu kylän keskusraittiin. Harjakattoisen ja lautaverhoillun päärakennuksen ulkoasu palautuu 1900-luvun alkupuolelle. Pihassa on lisäksi mm. kaksikerroksinen hirsinen luhti ja jälkeen päin korotettu lohkokivinavetta (1906). Suurenkylän ryhmäkylämäinen luonne nojautuu pitkälti raittia reunustaviin Kylä-Nikulan ja Iso-Pekolan rakennuksiin.

Peruskorjauksen vaikutukset julkisivuihin ovat melko vähäiset. Suunnitelmassa on tarkoitus palauttaa yksi ikkuna alkuperäiseen kokoonsa ja palauttaa ulkoverhousta alkuperäisen kaltaiseksi niiltä osilta, joista sitä on jouduttu rungon korjausten vuoksi purkamaan. Myös julkisivun väritys muuttuu hieman nykyisestä. Museolla ei ole huomautettavaa muutoksiin.

Korjauksen yhteydessä rakennuksen energiataloutta parannetaan suunnitelman mukaan lisäämällä eristystä erityisesti ala- ja yläpohjissa. Seinien sisäpintaan on suunnitelmassa asentaa huokoinen puukuitulevy. Rakennukseen liittyvien arvojen näkökulmasta nämä toimenpiteet ovat riittäviä. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaan rakennuksen peruskorjauksen yhteydessä ei ole järkevää eikä yleensä mahdollistakaan tavoitella nykymääräyksiä rakenteiden lämpöarvojen suhteen, vaan toimenpiteet on suhteutettava rakennuksen yksilöllisiin ominaispiirteisiin. Ylimoitettut lisälämmöneristykset voivat myös olla haitallisia rakenteiden kosteustekniselle toiminnalle.

Lahten museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo

tutkimuspäällikkö	Liisa Koskelainen
tutkija, korjausrakentamisen asiantuntija	Anssi Malinen
rakennustutkija	Lauri Miettinen

Tiedoksi Museovirasto, Hämeen Ely-keskus